

فرادرس

فراتر از یک کلاس درس
www.faradars.org

پایگاه داده ها

فصل هفتم: نرمالتر سازی رابطه ها

Normalisation

مدرس:

فرشید شیرافکن

دانشجوی دکتری دانشگاه تهران

(کارشناسی و کارشناسی ارشد : کامپیوتر نرم افزار) (دکتری: بیوانفورماتیک)

نرمال تر سازی

هر رابطه هر چند نرمال نیز ممکن است در عملیات **درج**، **حذف** و **بهنگام سازی** مشکلاتی داشته باشد.

بنابراین بهتر است یک رابطه نرمال را تا حد امکان **نرمال تر** کرد.

FaraDars.org

آنومالی

دشواری و وضع غیرعادی را **آنومالی** می گویند.

مثلاً وقتی که سطری را حذف می کنیم و پی آمد آن اطلاعات ناخواسته ای نیز حذف شود. یا مقدار صفتی را برای یک سطر تغییر می دهیم در حالیکه در سطرهای دیگر هم نیاز به تغییر داشته باشد.

آنومالی در عملیات ذخیره سازی به هر یک از سه حالت زیر گفته می شود:

۱- بروز پیامد بد، بعد از انجام یک عمل

۲- عدم امکان انجام یک عمل

۳- بروز اضافه کاری در انجام یک عمل

آنومالی در بهنگام سازی

در رابطه زیر ، اگر شهر **S1** را تغییر دهیم، این عمل باید در تمام سطرهایی که **S1** وجود دارد نیز انجام شود (فزونکاری).

در واقع برای جلوگیری از **ناسازگاری** ، باید بهنگام سازی منتشر شونده انجام شود.

S#	STATUS	CITY	P#	QTY
S1	20	Tehran	P1	300
S1	20	Tehran	P2	200
S2	10	kish	P1	300
S3	10	yazd	P2	200
S4	20	Tehran	P5	400

آنومالی در حذف

در رابطه زیر ، با حذف اطلاع “ S3 از P2 به تعداد ۲۰۰ تا تهیه کرده است ” این اطلاع که S3 ساکن yazd است نیز حذف می شود.

S#	STATUS	CITY	P#	QTY
S1	20	Tehran	P1	300
S1	20	Tehran	P2	200
S2	10	kish	P1	300
S3	10	yazd	P2	200
S4	20	Tehran	P5	400

آنومالی در درج

در رابطه زیر ، نمی توان اطلاع "تهیه کننده S5 در شهر همدان ساکن است" را درج کرد.
چون باید بدانیم چه قطعه ای را تهیه کرده است.

کلید اصلی (S# , P#) است و طبق قاعده جامعیت موجودیتی هیچ جزء کلید اصلی نباید تهی باشد.

S#	STATUS	CITY	P#	QTY
S1	20	C2	P1	300
S1	20	C2	P2	200
S2	10	C3	P1	300
S3	10	C3	P2	200
S4	20	C2	P5	400

تجزیه مطلوب

FaraDars.org

ضوابط ریسانن برای تجزیه مطلوب

تجزیه رابطه **R** به دو رابطه $R1$ و $R2$ مطلوب است، اگر $R1$ و $R2$ مستقل از یکدیگر باشند و شرایط زیر برقرار باشند:

- ۱- صفت مشترک در دو رابطه، حداقل در یکی از آنها کلید کاندید باشد.
- ۲- تمام FD های موجود در R در مجموعه FD های **$R1$** و **$R2$** موجود باشند، یا از این مجموعه FD ها منطقاً قابل استنتاج باشند.

مثال

کدام یک از تجزیه های رابطه $R(a, b, c)$ با وابستگی های زیر مطلوب است؟

$$a \rightarrow b, a \rightarrow c, b \rightarrow c$$

الف- $R1(\underline{a}, b), R2(\underline{b}, c)$

ب- $R1(\underline{a}, b), R2(\underline{a}, c)$

ج- $R1(\underline{a}, c), R2(\underline{b}, c)$

حل: تجزیه **الف**، هر دو شرط قضیه ریسانن را دارد.

در تجزیه **ب**، نمی توان وابستگی $b \rightarrow c$ را از دو وابستگی موجود در روابط $R1$ و $R2$ منطقاً استنتاج کرد.

در تجزیه **ج**، نمی توان وابستگی $a \rightarrow b$ را از دو وابستگی موجود در روابط $R1$ و $R2$ منطقاً استنتاج کرد. همچنین

شرط اول قضیه ریسانن را نیز ندارد.

قضیه هیت

رابطه $R(A,B,C)$ که در آن A و B و C سه مجموعه از صفات هستند، مفروض است.

اگر $A \rightarrow B$ ، آنگاه تجزیه خوب برابر است با: $R1(A,B)$ و $R2(A,C)$

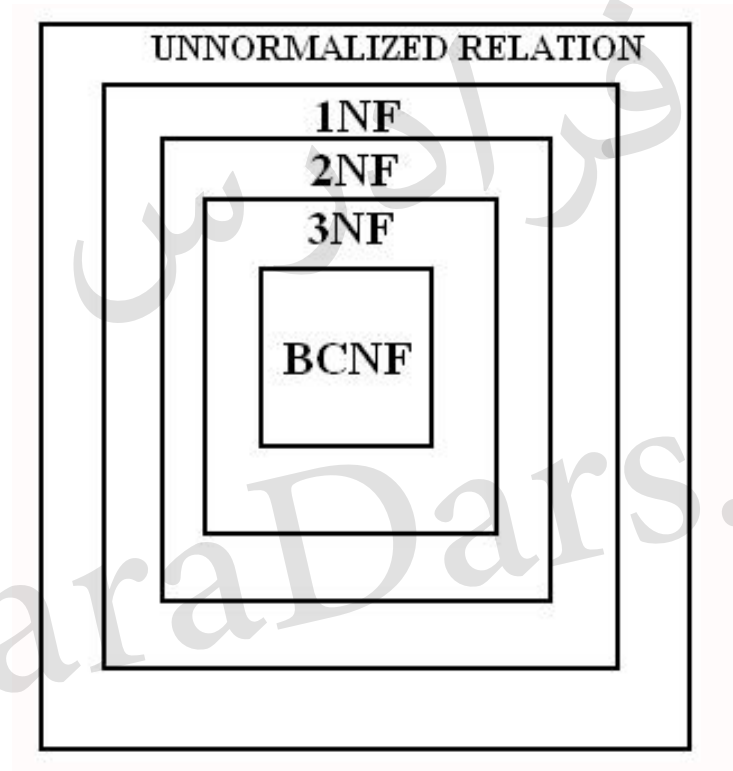
اگر $A \rightarrow B$ و $B \rightarrow C$ آنگاه تجزیه خوب برابر است با: $R1(A,B)$ و $R2(B,C)$

فرم های نرمال (NORMAL FORMS)

FaraDars.org

فرم های نرمال

فرم های نرمال عبارتند از:

1NF**2NF****3NF****BCNF****4NF****5NF**

هر یک از فرم های نرمال، از فرم قبلی نرمالتر هستند.

تعریف فرم های نرمال

هر صفت خاصه در هر تاپل، تک مقداری باشد.	1NF
1NF باشد و هر صفت خاصه غیر کلید، با کلید اصلی، وابستگی تابعی جزئی نداشته باشد.	2NF
2NF باشد و هر صفت خاصه غیر کلید، با کلید اصلی، وابستگی تابعی با واسطه نداشته باشد.	3NF
هر دترمینان ، کلید کاندید باشد.	BCNF
اگر وابستگی تابعی چند مقداری غیر بدیهی $A \twoheadrightarrow B$ دارد، آنگاه A ابر کلید باشد.	4NF
فقط به کلیدهای کاندیدش وابستگی پیوندی داشته باشد.	5NF

تبدیل به 1NF

item	colors	price
T-shirt	red, blue	12
polo	red, yellow	12
T-shirt	red, blue	12
sweatshirt	blue, black	25

item	color	price
T-shirt	red	12
T-shirt	blue	12
polo	red	12
polo	yellow	12
sweatshirt	blue	25
sweatshirt	black	25

1NF نیست.

1NF

تبدیل به 1NF

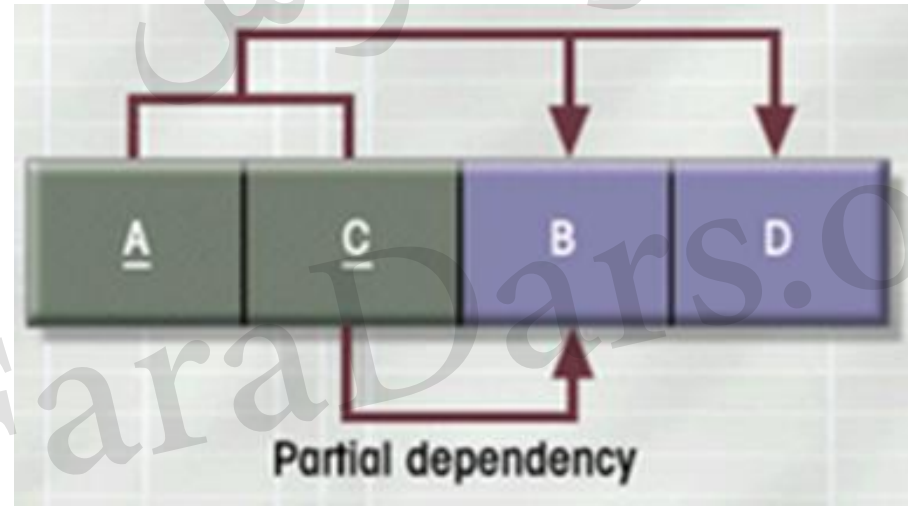
RefNo	Name	Address	AccNo
345	Date	23, High Street	120768, 348973
543	Rolland	45, The Ash	987654

RefNo	Name	Address	AccNo
345	Date	23, High Street	120768
345	Date	23, High Street	348973
543	Rolland	45, The Ash	987654

1NF به 2NF

رابطه 1NF ای که وابستگی جزئی ندارد، 2NF است.

1NF به 2NF

وابستگی ها :

$(S\#, P\#) \rightarrow \text{Quantity}$

$(S\#, P\#) \rightarrow \text{City}$

$S\# \rightarrow \text{City}$

S#	P#	City	Quantity
S1	P1	London	1000
S1	P2	London	1500
S1	P3	London	3400
S1	P4	London	2100
S2	P2	Paris	3400
S2	P3	Paris	1000
S4	P1	Hamedan	5
S4	P4	Hamedan	7

S#	City
S1	London
S2	Paris
S4	Hamedan

S#	P#	Quantity
S1	P1	1000
S1	P2	1500
S1	P3	3400
S1	P4	2100
S2	P2	3400
S2	P3	1000
S4	P1	5
S4	P4	7

حذف وابستگی جزئی

1NF به 2NF

item	color	price
T-shirt	red	12
T-shirt	blue	12
polo	red	12
polo	yellow	12
sweatshirt	blue	25
sweatshirt	black	25

item	color
T-shirt	red
T-shirt	blue
polo	red
polo	yellow
sweatshirt	blue
sweatshirt	black

$(item, color) \rightarrow price$

$item \rightarrow price$

item	price
T-shirt	12.00
polo	12.00
sweatshirt	25.00

حذف وابستگی جزئی

فرادرس
2NF به 3NF

FaraDars.org

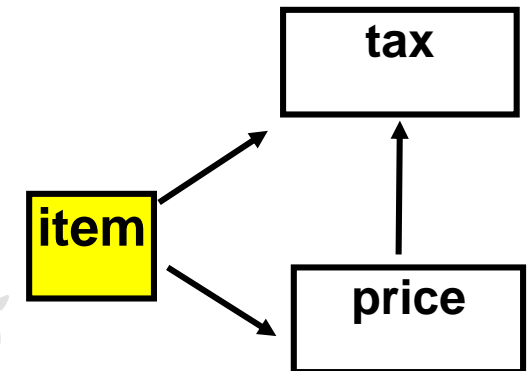
2NF به 3NF

حذف وابستگی انتقالی

item	price	tax
T-shirt	12.00	0.60
polo	12.00	0.60
sweatshirt	25.00	1.25

price	tax
12.00	0.60
25.00	1.25

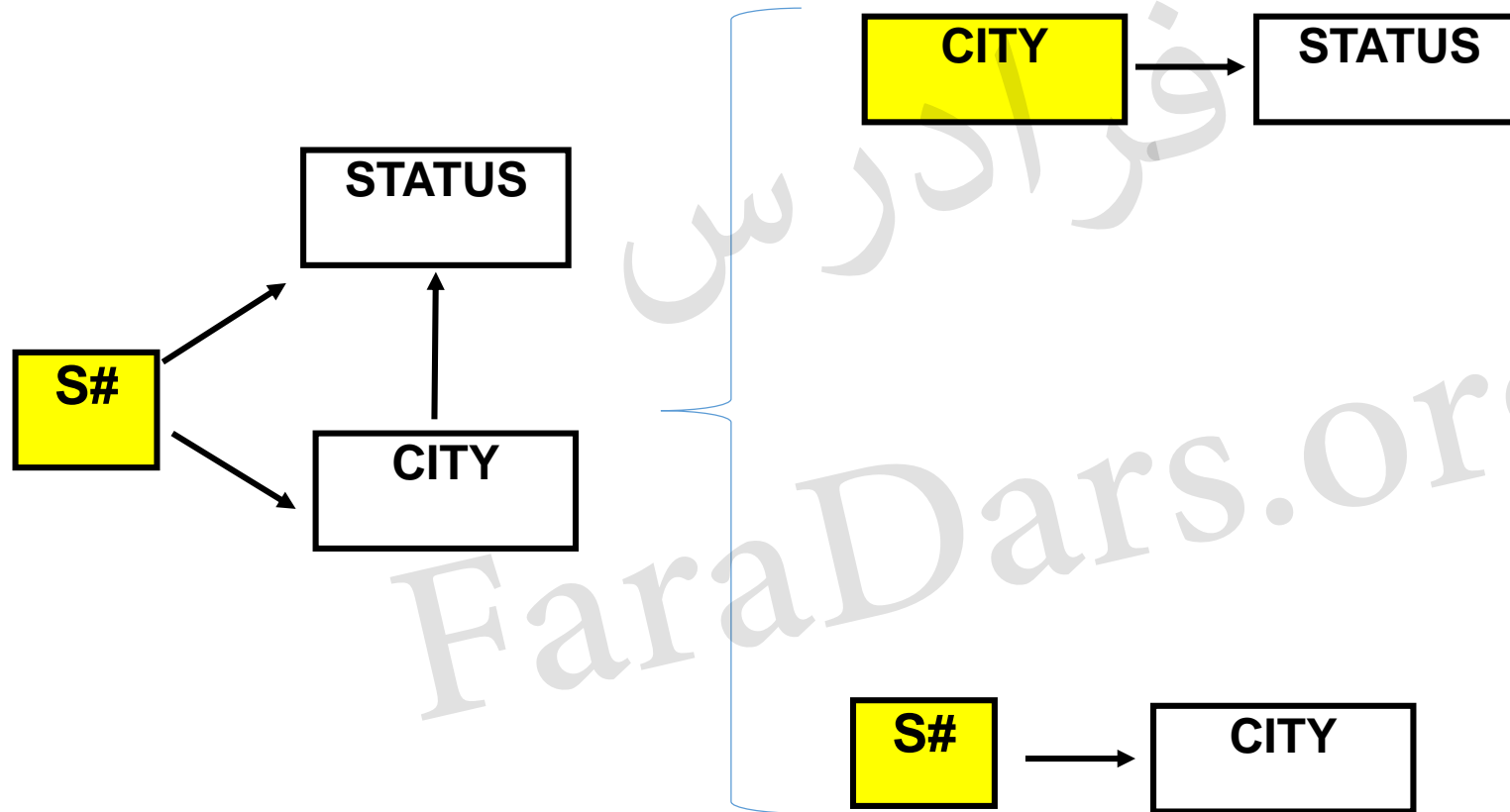
item	price
T-shirt	12.00
polo	12.00
sweatshirt	25.00

3NF به 2NF

حذف وابستگی انتقالی

city → status

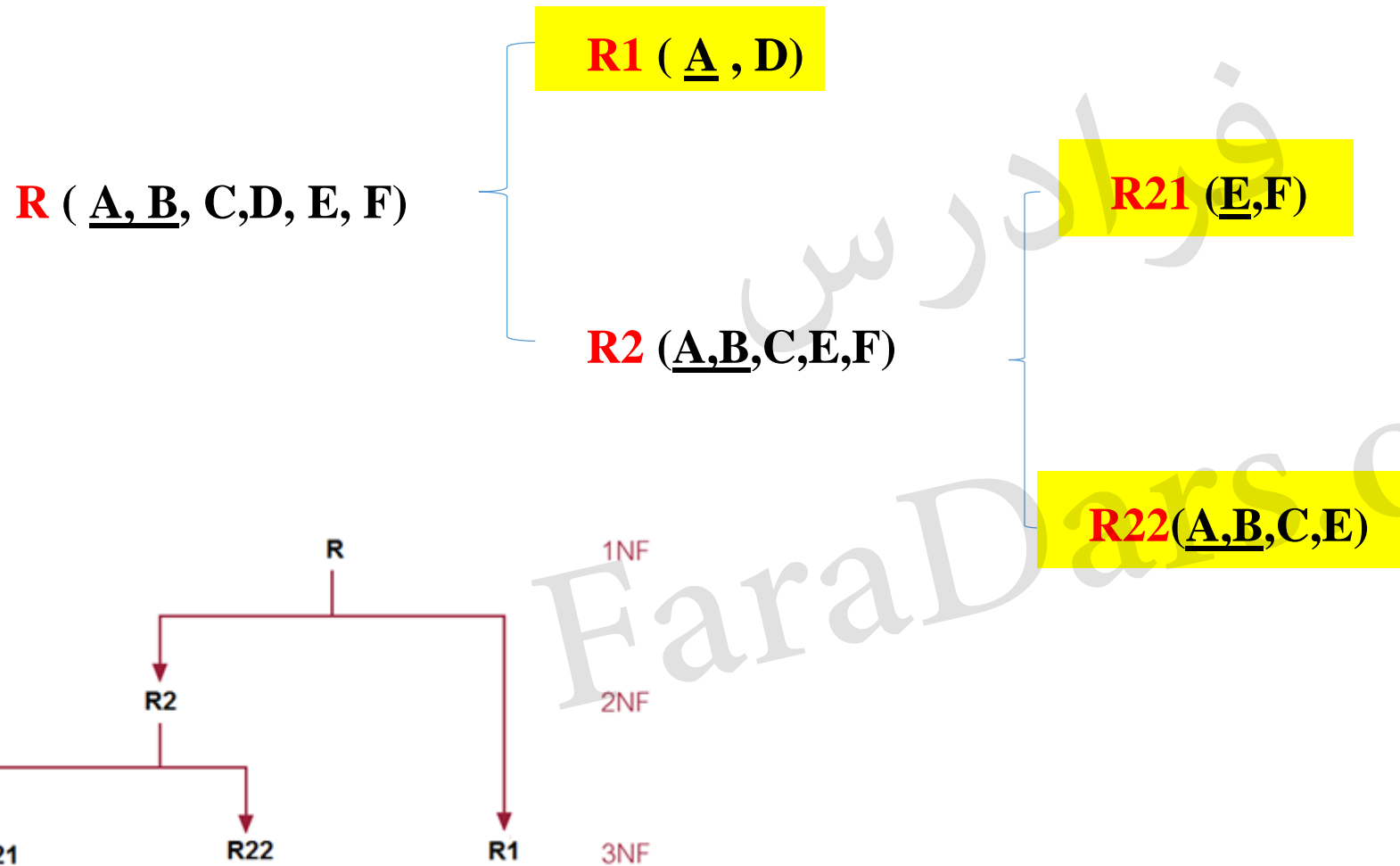

3NF به 1NF

وابستگی ها:

جزئی: $A \rightarrow D$

انتقالی: $E \rightarrow F$ (از کلید به هر دو می رسم)

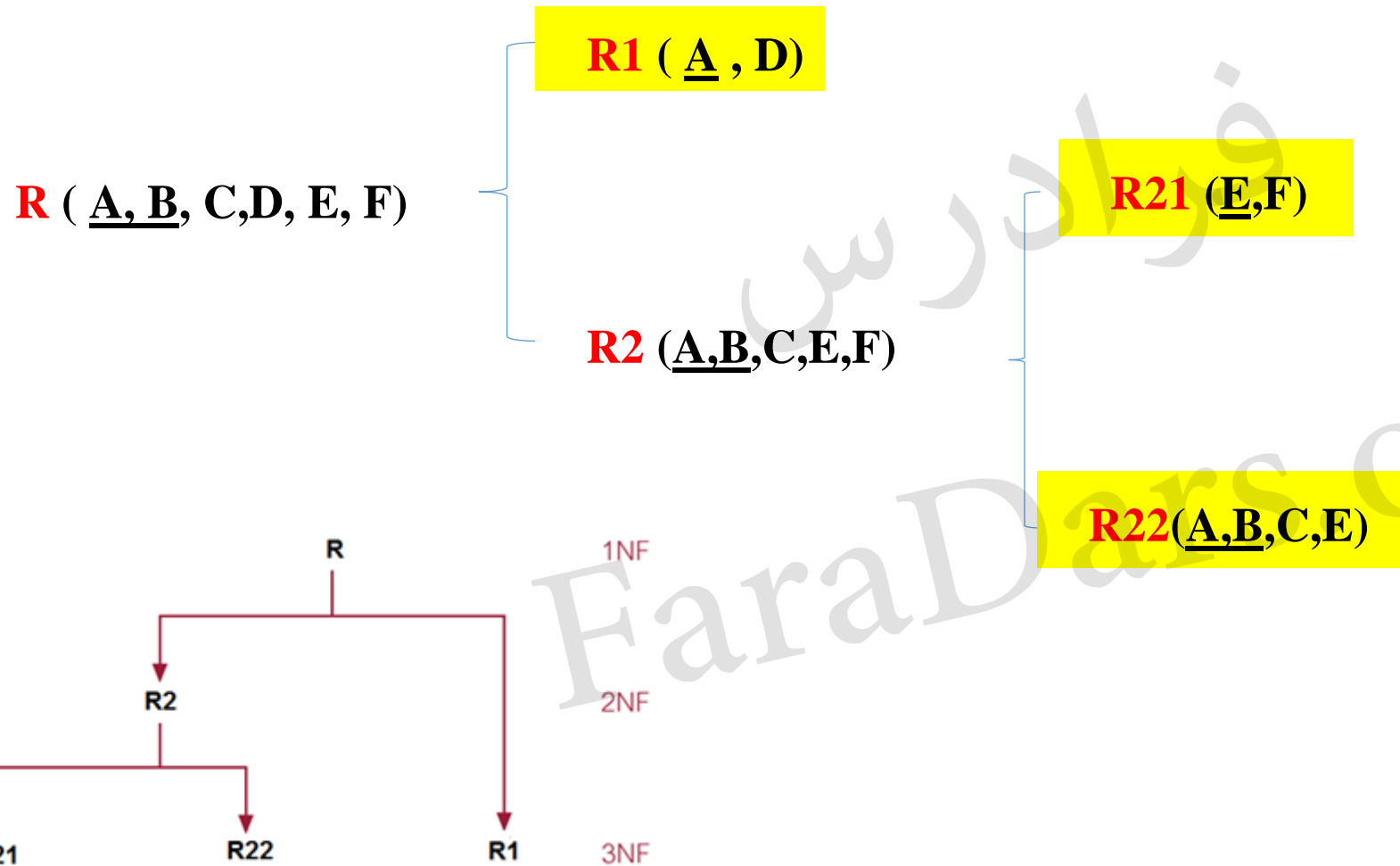

3NF به 1NF

وابستگی ها:

جزئی: $A \rightarrow D$

انتقالی: $E \rightarrow F$ (از کلید به هر دو می رسیم)

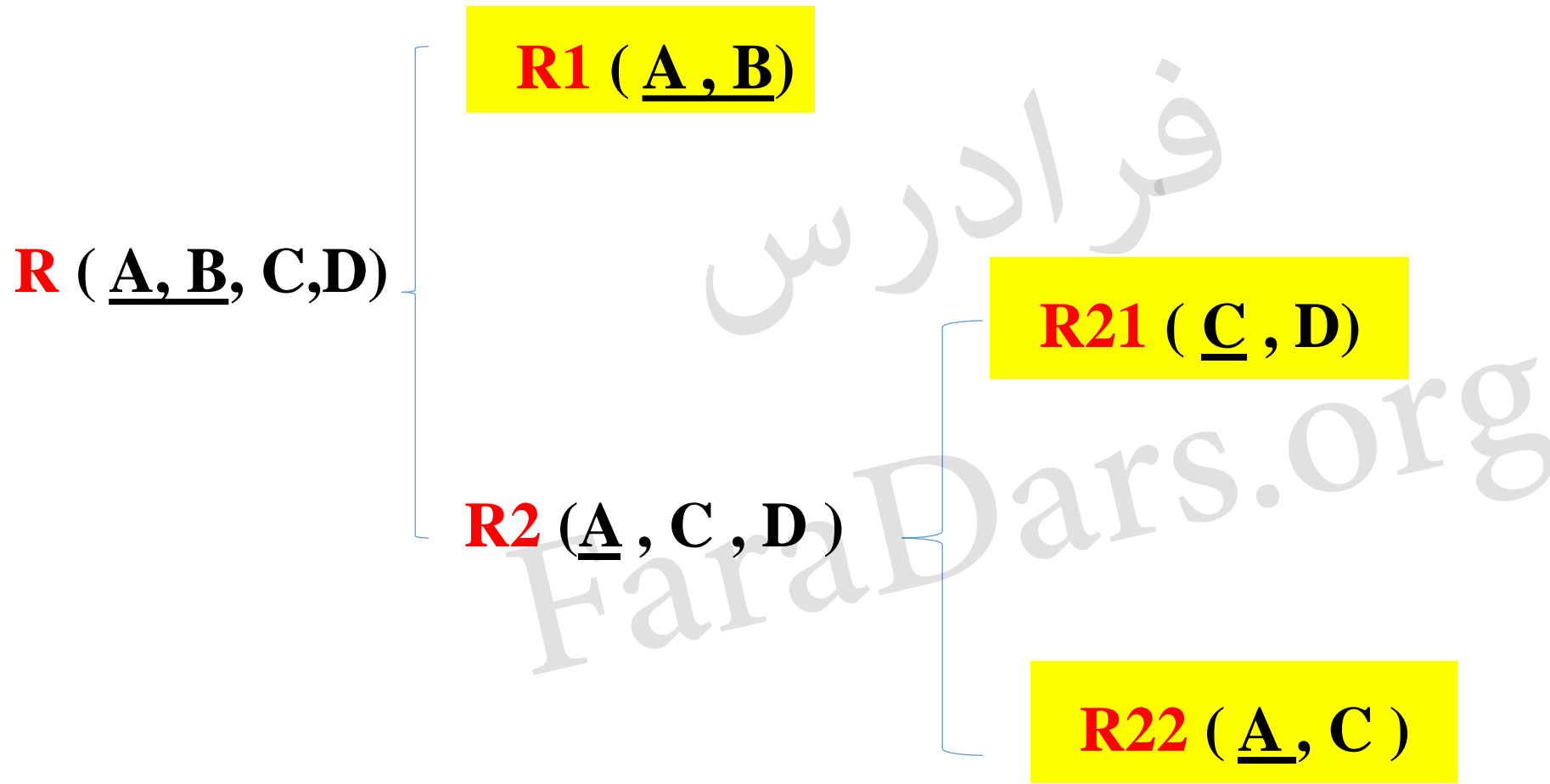

1NF به 3NF

وابستگی ها:

جزئی: $A \rightarrow C, D$

انتقالی: $C \rightarrow D$

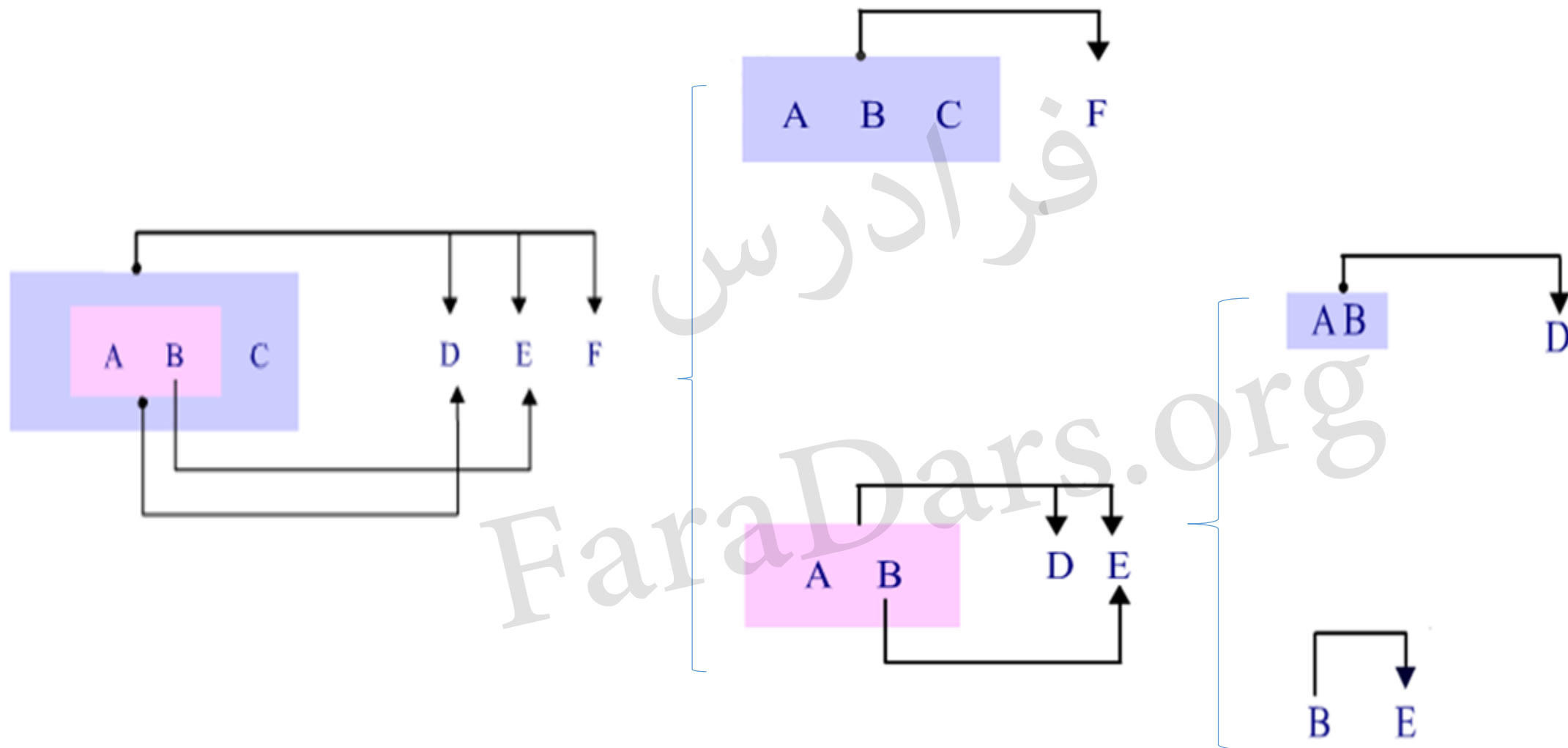

3NF به 1NF

وابستگی ها:

 $B \rightarrow E$ $(A,B) \rightarrow D$ **R** (A, B, C, D, E, F)**R1** (A, B, C, F)**R2** (A, B, D, E)**R22**(A, B, D)**R21** (B, E)

نمودار وابستگی مثال قبل

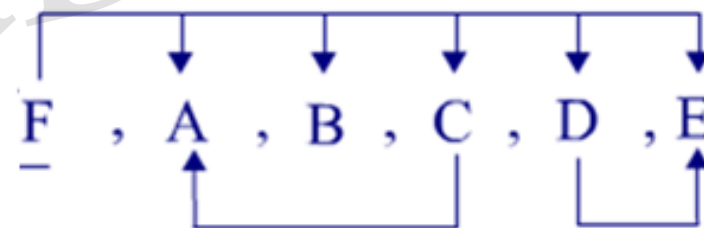
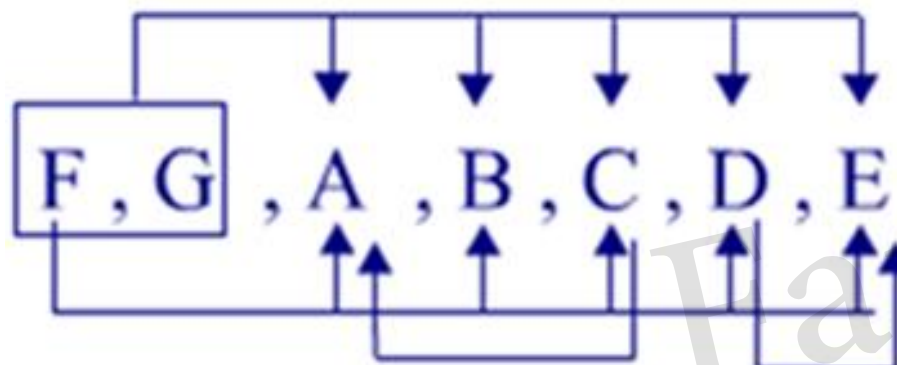

1NF به 3NF

$R = \{ A, B, C, D, E, F, G \}$

$F = \{ AF \rightarrow BE, FC \rightarrow DE, F \rightarrow CD, D \rightarrow E, C \rightarrow A \}$

(F, G)

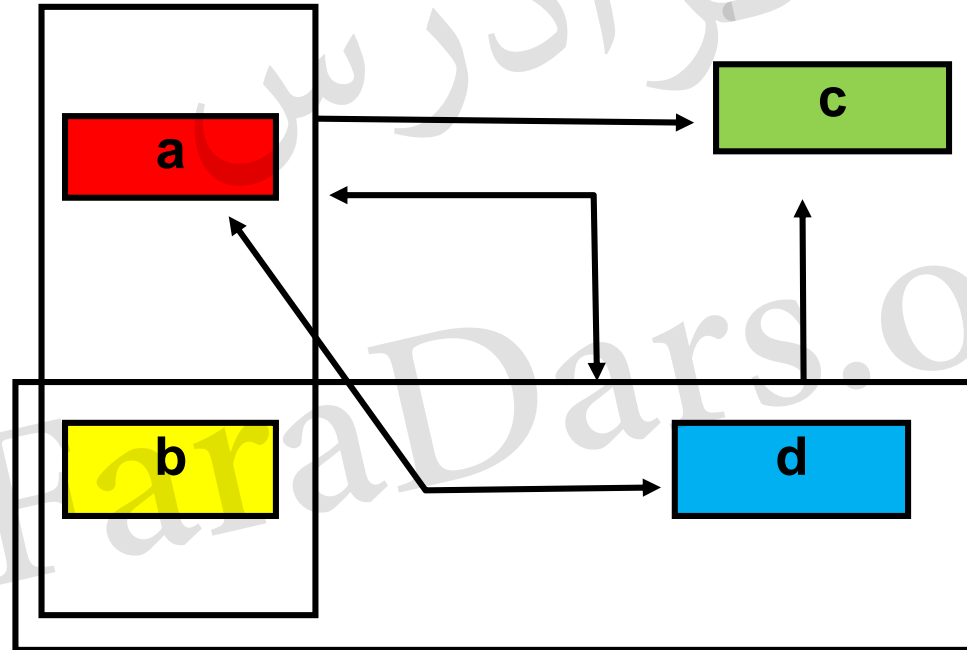
(C, A)

(D, E)

(F, B, C, D)

سؤال

آیا رابطه وابستگی جزئی دارد؟

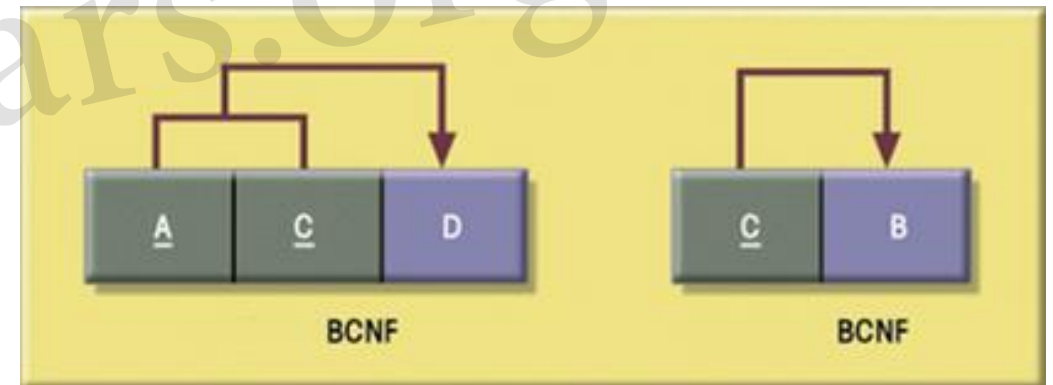
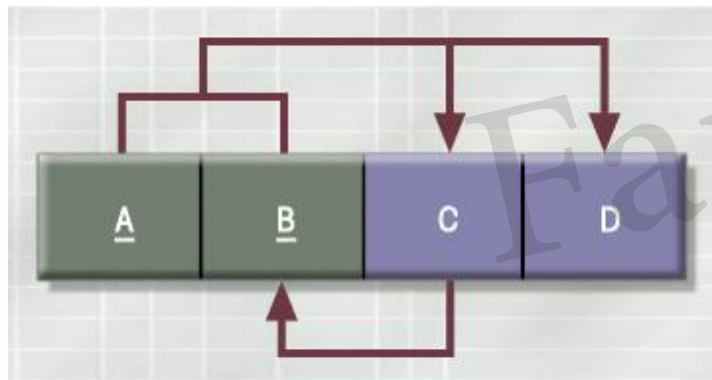

فرا دانش
BCNF
FaraDars.org

رابطه BCNF

تعریف: در $A \rightarrow B$ ، می‌گوییم A دترمینان است.

رابطه ای در سطح (بایس-کاد) **BCNF** است اگر و فقط اگر هر **دترمینان** آن، کلید کاندید باشد.

صفت C دترمینان است ولی کلید کاندید نیست:

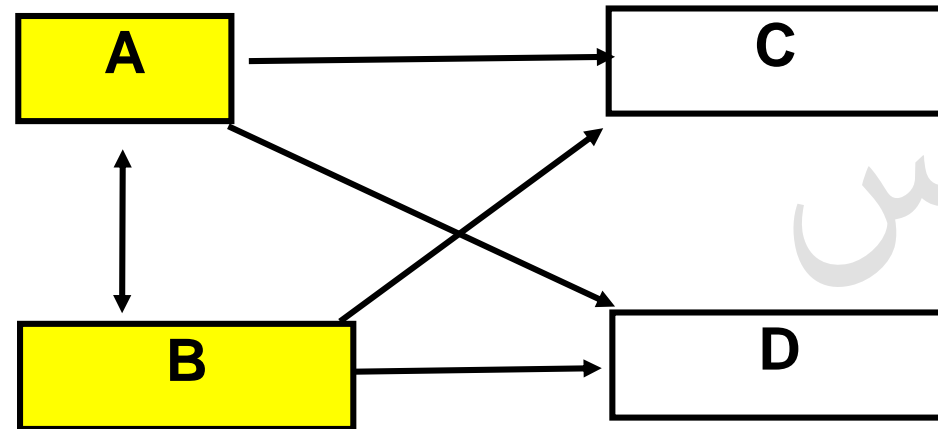
نکات

اگر یک رابطه **3NF** ، تنها یک کلید کاندید داشته باشد و در مجموعه وابستگی های تابعی کاهش ناپذیر آن، وابستگی تابعی دیگری غیر از وابستگی های ناشی از کلید کاندید وجود نداشته باشد، آنگاه رابطه **BCNF** هم هست.

رابطه تمام کلید ، **BCNF** است.

مثال

آیا رابطه 3NF مقابل ، در فرم **BCNF** است؟

شامل دو کلید کاندید: A و B

حل: بله - چون صفات A , B هم دترمینان هستند، هم کلید کاندید .

3NF به BCNF

دارای دو کلید کنید : (A,B) و (A,C)

وابستگی : $C \rightarrow B$

C دترمینان است، در حالی که کلید کاندید نمی باشد.

R (A, B, C)

R1 (C , B)

R2 (A , C)

نکته: در حالت وجود صفت مشترک در بین دو کلید کاندید، رابطه ممکن است 3NF باشد اما BCNF نباشد.

1NF به BCNF

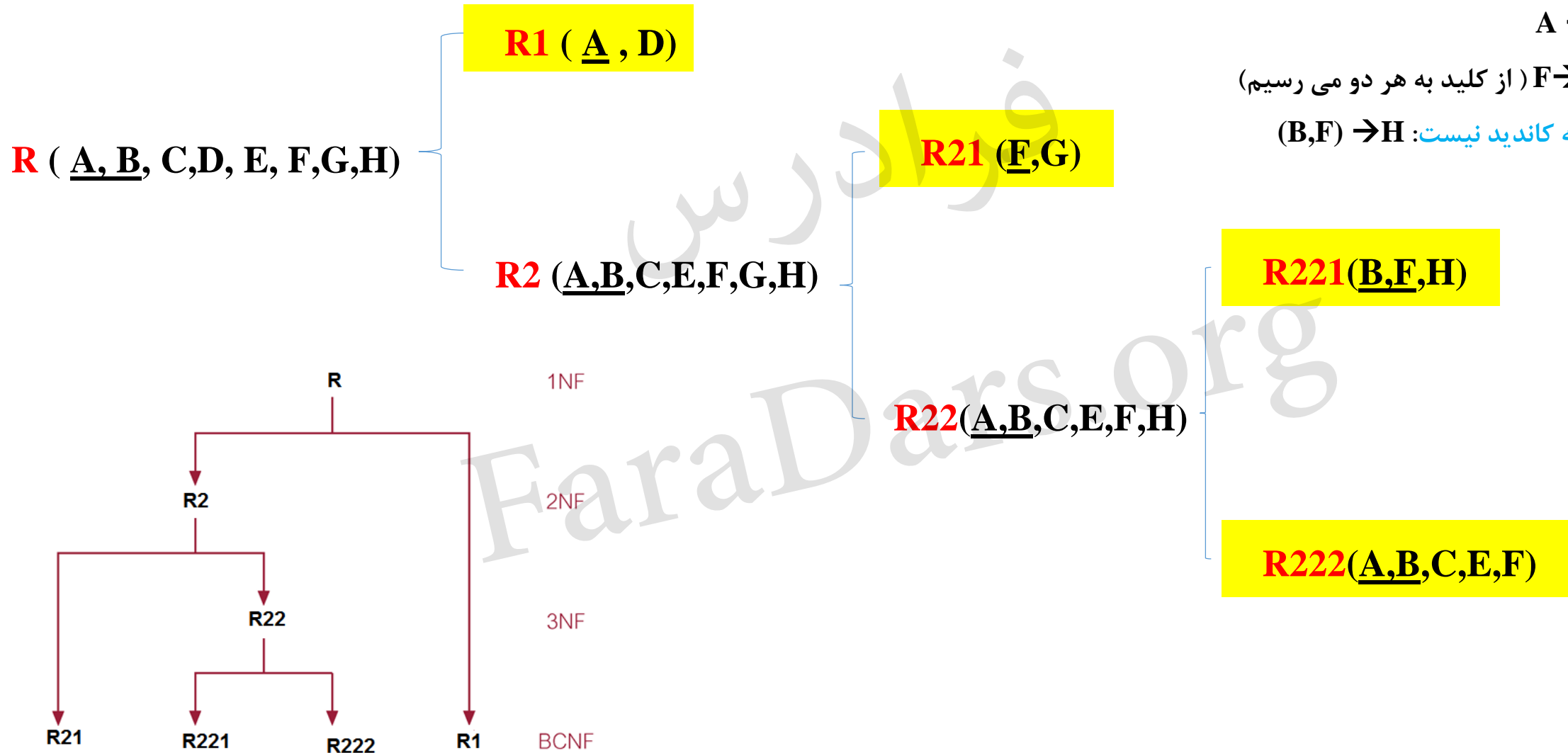
کلیدهای کاندید: (A,B) و (B,C,H) , (B,C,G)

وابستگی ها:

جزئی: $A \rightarrow D$

انتقالی: $F \rightarrow G$ (از کلید به هر دو می رسیم)

دترمینان که کاندید نیست: $(B,F) \rightarrow H$

مثال واقعی با توجه به اسلاید قبل

کلیدهای کاندید:

(propertyNo , iDate)

(iDate , iTime , carReg)

(iDate , iTime , staffNo)

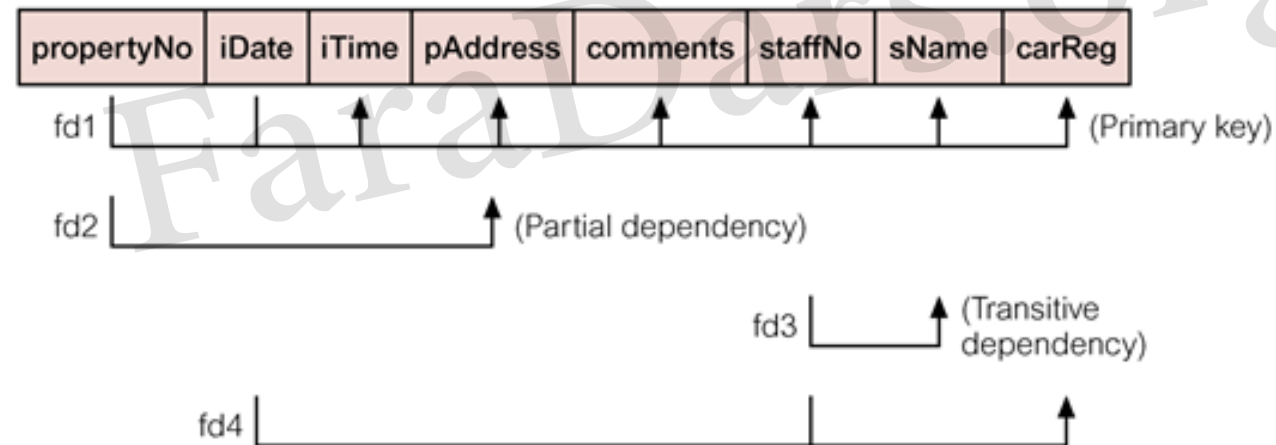
کلید اصلی:

(propertyNo , iDate)

StaffPropertyInspection

propertyNo	iDate	iTime	pAddress	comments	staffNo	sName	carReg
PG4	18-Oct-00	10.00	6 Lawrence St, Glasgow	Need to replace crockery	SG37	Ann Beech	M231 JGR
PG4	22-Apr-01	09.00	6 Lawrence St, Glasgow	In good order	SG14	David Ford	M533 HDR
PG4	1-Oct-01	12.00	6 Lawrence St, Glasgow	Damp rot in bathroom	SG14	David Ford	N721 HFR
PG16	22-Apr-01	13.00	5 Novar Dr, Glasgow	Replace living room carpet	SG14	David Ford	M533 HDR
PG16	24-Oct-01	14.00	5 Novar Dr, Glasgow	Good condition	SG37	Ann Beech	N721 HFR

StaffPropertyInspection

1NF به BCNF

R: staffPropertyInspection (propertyNo, iDate, iTime, pAddress, comments, staffNo, sName, carReg)

partial dependency ($\text{propertyNo} \rightarrow \text{pAddress}$).

R1 : Property (propertyNo, pAddress)

R2 : PropertyInspection (propertyNo, iDate, iTime, comments, staffNo, sName, carReg)

Transitive dependency ($\text{staffNo} \rightarrow \text{sName}$)

R21 : Staff (staffNo, sName)

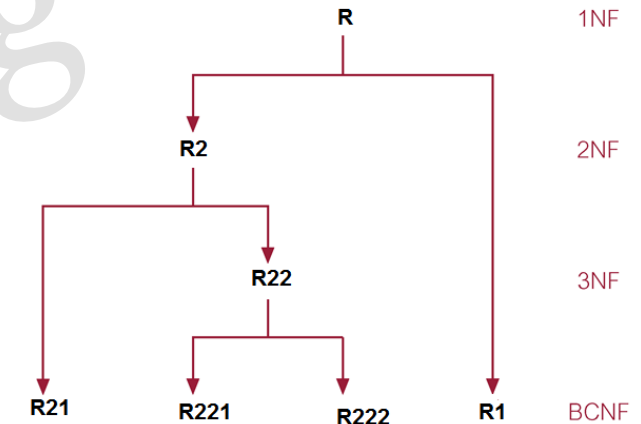
R22 : PropertyInspect (propertyNo, iDate, iTime, comments, staffNo, carReg)

$(\text{staffNo}, \text{iDate}) \rightarrow \text{carReg}$

$(\text{staffNo}, \text{iDate})$: Determinant but not candidate key

R221: taffCar (staffNo, iDate, carReg)

R222: Inspection (propertyNo, iDate, iTime, comments, staffNo)

1NF به BCNF

1NF:

ORDER (NO, SID, SNAME, DATE)
ORDER_LINE (NO, PID, PNAME , QTY , COST)

2NF:

ORDER (NO, SID , SNAME , DATE)
PRODUCT (PID, PNAME , COST)
ORDER_LINE (NO, PID, QTY)

SNAME, in ORDER table, is transitively dependent on SID.

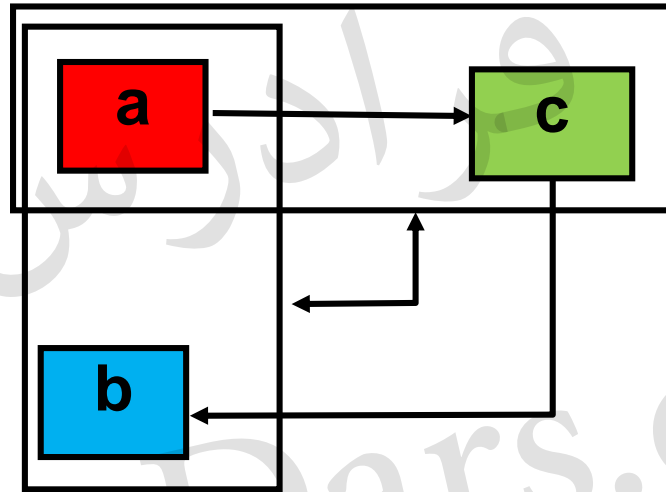
3NF:

ORDER (NO, SID, DATE)
SUPPLIER (SID, SNAME)
PRODUCT (PID, PNAME , COST)
ORDER_LINE (NO, PID, QTY)

All determinants are candidate keys. All relations are in BCNF.

عدم نیاز به تجزیه

رابطه 3NF داده شده، BCNF نیست، چون c دترمینان است، اما کلید کاندید نیست.

اگر این رابطه را به دو رابطه $R1(a, c)$ ، $R2(c, b)$ که هر دو BCNF هستند تجزیه کنیم، وابستگی $c \rightarrow (a, b)$ از بین می رود. بنابراین بهتر است عمل تجزیه انجام نشود.

نکته

گاهی تجزیه یک رابطه **3NF** به دو رابطه **BCNF**، ضوابط ریسانن را ندارد. به همین علت اگر در اثر تجزیه، وابستگی هایی حذف شود، در این صورت همان **3NF** کفایت می کند و رابطه را نباید تجزیه کرد.

4NF

FaraDars.org

رابطه 4NF

تعریف: وابستگی $A \twoheadrightarrow B$ بدیهی است اگر B زیر مجموعه A باشد، یا ستون دیگری به غیر از A و B نداشته باشد.

رابطه ای 4NF است اگر وابستگی تابعی چند مقداری غیر بدیهی $A \twoheadrightarrow B$ در آن وجود داشته باشد، آنگاه A ابر کلید باشد.

مثال

course	teacher	book
database	shirafkan	Silberschatz
database	shirafkan	C.J. Date
database	rasti	Silberschatz
database	rasti	C.J. Date
database	akbari	Silberschatz
database	akbari	C.J. Date
os	shirafkan	Stallings
os	shirafkan	Tanenbaum
os	hasani	Stallings
os	hasani	Tanenbaum

course →→ book**course →→ teacher**

رابطه R تمام کلید است و حداقل در سطح BCNF است، اما به علت وجود افزونگی دارای آنومالی هایی می باشد.

آنومالی در درج: در این رابطه افزودن اطلاع اینکه **sara** استادی است که database درس می دهد، منجر به افزودن دو تاپل زیر خواهد شد:

(database, Sara, Silberschatz)
(database, Sara, C.J. Date)

4NF به BCNF

course	teacher	book
database	shirafkan	Silberschatz
database	shirafkan	C.J. Date
database	rasti	Silberschatz
database	rasti	C.J. Date
database	akbari	Silberschatz
database	akbari	C.J. Date
os	shirafkan	Stallings
os	shirafkan	Tanenbaum
os	hasani	Stallings
os	hasani	Tanenbaum

course	teacher
database	shirafkan
database	rasti
database	akbari
os	shirafkan
os	hasani

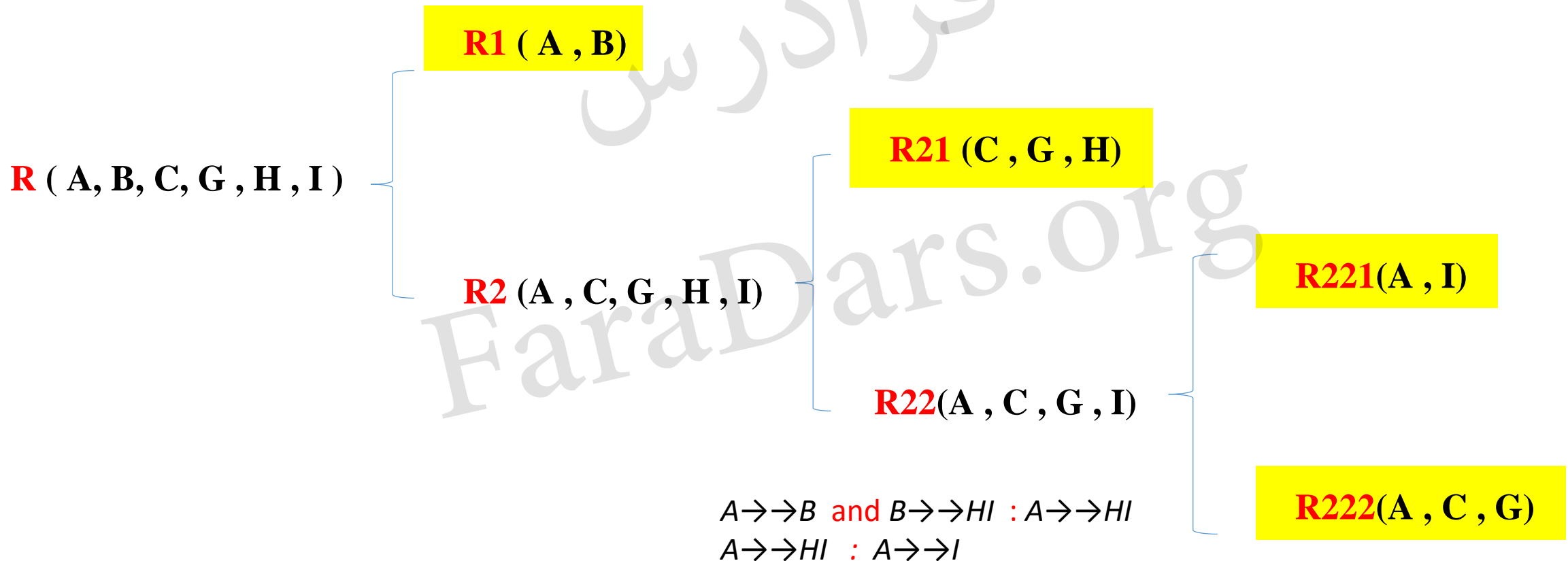
course	book
database	Silberschatz
database	C.J. Date
os	Stallings
os	Tanenbaum

4NF به BCNF

$R = (A, B, C, G, H, I)$

$F = \{ A \twoheadrightarrow B, B \twoheadrightarrow HI, CG \twoheadrightarrow H \}$

رابطه R در فرم 4NF نیست، چون با وجود وابستگی چند مقداری $A \twoheadrightarrow B$ ، صفت A ابر کلید نیست.

فرادادرس
5NF

FaraDars.org

5NF

رابطه ای در سطح 5NF است که در صورت وجود وابستگی پیوندی در آن این وابستگی ها ناشی از کلیدهای کاندید باشند.
به عبارتی فقط به کلیدهای کاندیدش وابستگی پیوندی داشته باشد.

تذکر: به 5NF رابطه PJNF نیز می گویند.

مثال

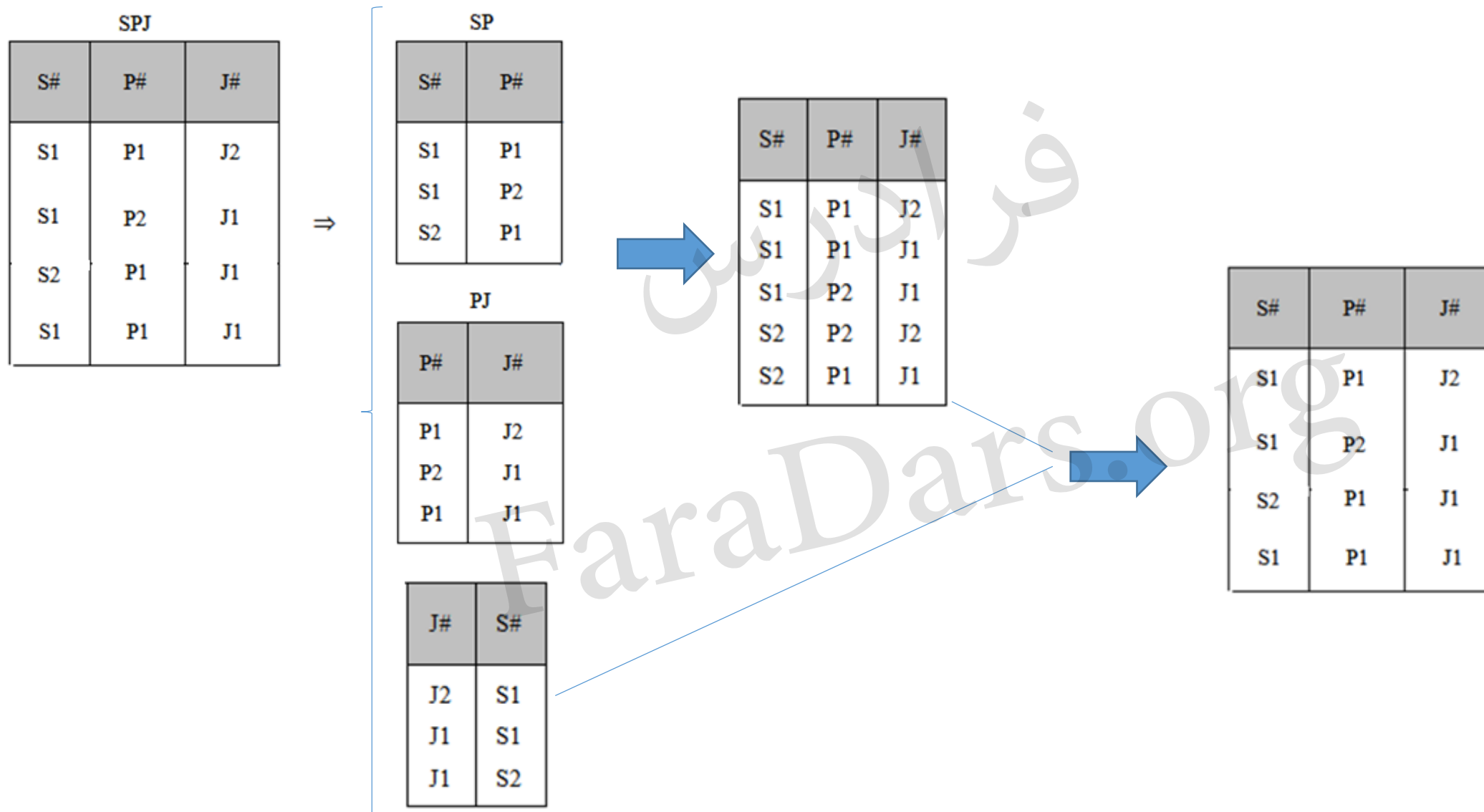
رابطه تمام کلید **SPJ(S# , P# , J#)** در فرم 5NF **نمی باشند**، چون دارای وابستگی پیوندی است که ناشی از کلید کاندید رابطه نمی باشد. یعنی کلید کاندید در همه پرتوهای این رابطه حضور ندارد.

وابستگی پیوندی در این رابطه برابر است با:

*** (SP , PJ , JS)**

یعنی اگر رابطه **SPJ** را به سه رابطه **JS** , **PJ** , **SP** تجزیه کنیم و سپس دو تجزیه مثلاً **SP** و **PJ** را با هم پیوند کنیم و در نهایت نتیجه را با **JS** پیوند بزنیم، آنگاه حاصل همان **SPJ** خواهد بود، بدون اینکه تاپلی اضافه یا کم شده باشد.

مراحل کار

مثال

رابطه **S (S# , SNAME , STATUS , CITY)** در سطح **5NF** است.
چون وابستگی های پیوندی موجود در این رابطه ناشی از کلید کاندید است.
یعنی کلید کاندید در همه پرتوهای رابطه وجود دارد.
وابستگی زیر ناشی از کلید کاندید **S#** است:

* ((S# , SNAME , STATUS , CITY) , (S# , CITY))

وابستگی زیر ناشی از کلید کاندید **S#** یا **SNAME** است:

* ((S# , SNAME) , (S# , STATUS) , (SNAME , CITY))

نکات

رابطه هایی که **BCNF** باشند اما **4NF** نباشند و یا **4NF** باشند و **5NF** نباشند، نادرند.

اگر رابطه **3NF** باشد و تمام کلیدهای کاندید آن صفات ساده باشند، در اینصورت رابطه **5NF** است.

مزایای نرمالترسازی

- ۱- کاهش بعضی از آنومالی ها
- ۲- کاهش بعضی از انواع افزونگی
- ۳- تسهیل اعمال بعضی از قواعد جامعیت

FaraDars.org

معایب نرمالترسازی

- ۱- بروز فزونکاری در سیستم در عمل بازیابی
- ۲- ایجاد نوعی افزونگی
- ۳- زمانگیر بودن فرایند نرمالترسازی
- ۴- مشکل شدن تصمیم گیری ها در تعدد تجزیه ها در مواردی

تمرین ۱

CourseNo	Lecturer	Time	Room
1	A	9	121
2	B	10	666
5	C	1	343
6	D	11	876
4	C	3	343
3	B	4	666

CourseNo	Lecturer	Time
1	A	9
2	B	10
5	C	1
6	D	11
4	C	3
3	B	4

Lecturer	Room
A	121
B	666
C	343
D	876

تمرین ۲

Staff Branch

staffNo	sName	position	salary	branchNo	bAddress
SL21	John White	Manager	30000	B005	22 Deer Rd, London
SG37	Ann Beech	Assistant	12000	B003	163 Main St, Glasgow
SG14	David Ford	Supervisor	18000	B003	163 Main St, Glasgow
SA9	Mary Howe	Assistant	9000	B007	16 Argyll St, Aberdeen
SG5	Susan Brand	Manager	24000	B003	163 Main St, Glasgow
SL41	Julie Lee	Assistant	9000	B005	22 Deer Rd, London

Staff

staffNo	sName	position	salary	branchNo
SL21	John White	Manager	30000	B005
SG37	Ann Beech	Assistant	12000	B003
SG14	David Ford	Supervisor	18000	B003
SA9	Mary Howe	Assistant	9000	B007
SG5	Susan Brand	Manager	24000	B003
SL41	Julie Lee	Assistant	9000	B005

Branch

branchNo	bAddress
B005	22 Deer Rd, London
B007	16 Argyll St, Aberdeen
B003	163 Main St, Glasgow

تمرین ۳

RefNo	Name	Address	Status	AccNo
345	C.J. Date	23, High Street	Business	120768
345	C.J. Date	23, High Street	Business	348973
543	F.D. Rolland	45, The Ash	Domestic	987654
675	D.R. Howe	17, Low Street	Business	745363
675	D.R. Howe	17, Low Street	Business	678453
675	D.R. Howe	17, Low Street	Business	348973

RefNo	AccNo
345	120768
345	348973
543	987654
675	745363
675	678453
675	348973

RefNo	Name	Address	Status
345	C.J. Date	23, High Street	Business
543	F.D. Rolland	45, The Ash	Domestic
675	D.R. Howe	17, Low Street	Business

مروری بر عناوین تدریس شده

فصل ۱ : مفاهیم اولیه

فصل ۲ : مدل رابطه ای

فصل ۳ : نمودار ER

فصل ۴ : جبر رابطه ای

فصل ۵ : SQL

فصل ۶ : وابستگی ها

فصل ۷ : نرمال تر سازی

مشاوره با مدرس شیرافکن : ۰۹۱۲۱۹۷۲۰۲۸

این اسلاید ها بر مبنای نکات مطرح شده در فرادرس
«پایگاه داده ها»
تهیه شده است.

برای کسب اطلاعات بیشتر در مورد این آموزش به لینک زیر مراجعه نمایید

faradars.org/fvsft105